

Globální střet před branami?

Rokem 2022 jsme definitivně vstoupili do nového multipolárního světa, jehož hlavním znakem je nestabilita a nepředvídatelnost. Čeká nás pravděpodobně éra regionálních střetů a válek, která bude projevem absence globální velmoci, jenž by sehrávala roli „světového policisty“. Toto období zřejmě ukončí až nástup nové vedoucí mocnosti, která nastolí i nový mezinárodní řád. Ta vzejde z velkého globálního střetu dvou antagonistických bloků, demokratických a autoritářských států, které svedou nelítostný boj o budoucí podobu světa.

Asijská rozbuška

Unipolární svět ambice mnoha zemí posledních 30 let úspěšně brzdil. To platilo i o Číně, která věděla, že přímý vojenský střet se Spojenými státy americkými by neustála. Své globální aktivity proto primárně zaměřila na šíření ekonomického vlivu a získání podpory pro své cíle hybridními metodami.

Vypuknutím války na Ukrajině a odmítnutím USA se do ní přímo zapojit však tento svět skončil. Číně se tak otevřel prostor pro realizaci jejích dlouhodobých cílů a ambicí za mnohem menšího rizika, než tomu bylo ještě před pár lety. Navíc je nyní i mnohem lépe vojensky připravena. Uplynulých 10 let se pod vedením prezidenta Si Ťin-pchinga věnovala systematickému posilování svých vojenských kapacit na zemi, ve vzduchu i na moři, vybudovala rozsáhlé kybernetické síly a začala pro své operace využívat i vesmírný prostor.

Její armáda je vybavena nejmodernějšími zbraněmi a technologiemi a v mnoha směrech již americké ozbrojené síly dostihla nebo i překonala. Čínský režim rovněž zásadním způsobem utužil svou moc v zemi. Kontrola nad životy všech občanů dosáhla nebývalých rozměrů, nejtvrději pak dopadla na obyvatele Tibetu, Sin-ťiangy a Hongkongu s cílem zadusit jakýkoliv jejich separatismus.

Proměnil se však i samotný režim. Prezident Si Ťin-pching se stal fakticky neomezeným vládcem země, ve straně se vypořádal se všemi potenciálními rivaly a koncentroval ve svých rukou obrovskou moc. Jeho vůdčí postavení by měl definitivně stvrdit říjnový 20. sjezd Komunistické strany Číny, jenž by měl vytýčit i směr, kterým by se země měla ubírat v následujících 5 letech. O tom, že to bude směr, který udá právě Si Ťin-pching, nikdo nepochybuje. Ten se již loni na podzim jasně vyjádřil, že jeho hlavní prioritou zůstává „znovusjednocení“ Číny, kterému ale dlouhodobě brání nezávislost Tchaj-wanu. Tato překážka proto musí být odstraněna, aby mohl být celý proces dokončen.

Tchaj-wan si je velmi dobře vědom, že jeho nezávislá existence je nyní skutečně v sázce. Mezinárodní situace se výrazně proměnila, a to v neprospěch jeho dosavadního garanta bezpečnosti, kterým jsou USA. Americký postoj k válce na Ukrajině zasel mezi tchajwanské obyvatele vážné pochybnosti o skutečné připravenosti USA ostrov v případě čínského útoku bránit. Přestože se USA snaží být v asijsko-pacifickém regionu více aktivní a posilovat vojenskou spolupráci jak s

Austrálii v rámci bezpečnostního paktu AUKUS, tak také s Japonskem, které vnímá rostoucí čínské ambice jako své bezprostřední ohrožení, řada zemí regionu váhá s jasným příklonem na jednu či druhou stranu.

Teprve v posledních měsících se začala probouzet Jižní Korea, která po letech mírových snah a úsilí o mezikorejský dialog pochopila, že změny v globální rovnováze sil mohou podnítit i jejího severního souseda k pokusu změnit dosavadní status quo vojenskou silou a že je třeba uvažovat v širších geopolitických souvislostech. Přitom právě Jižní Korea je rovněž bytostně závislá na amerických bezpečnostních zárukách a protiraketovém deštníku.

V případě, že by Čína a Severní Korea provedly vojenské údery současně, ocitly by se USA ve velmi obtížném postavení. Dostát závazkům obrany Tchaj-wanu a Jižní Koreje, i přes přítomnost amerických jednotek v oblasti, by bylo tváří v tvář dvou jaderným mocnostem nad jejich síly. Lze očekávat, že v takovém případě by navíc konflikt dále eskaloval a byly by do něj zataženy i další klíčové země regionu, nejen Japonsko, ale především obě jaderné mocnosti sousedící s Čínou na jihu kontinentu. Odvěká rivalita Indie a Pákistánu, posílená čínskými mocenskými ambicemi, by velmi pravděpodobně znovu přerostla v otevřenou válku.

Pnutí na Blízkém východě

Nestabilita v regionu Blízkého východu způsobuje problémy zemím v jeho bezprostředním i vzdálenějším sousedství již více než 10 let. Sýrie, Irák a Libye se staly nefunkčními státy, jejichž vlády přestaly po občanských nepokojích tzv. Arabského jara a stažení amerických jednotek z tohoto prostoru ovládat území jimi doposud spravovaná. Toto vakuum vyplnil Islámský stát, který na několik let obsadil rozsáhlé oblasti těchto států a nastolil tvrdý režim represe a teroru vůči všem, kdo se odmítali podříditi islámským zákonům.

Po mezinárodní intervenci a porážce islamistů začaly prostor vyplňovat regionální mocnosti. Svůj vliv a zájmy aktivně prosazují především Turecko a Irán, které si do značné míry již mocensky rozdělily Sýrii i Irák. Saudská Arábie pak projektuje svůj vliv především v Jemenu, kde již několik let vojensky intervenuje proti šíitským povstalcům podporovaným Íránem. A právě mocenské ambice Íránu a Saudské Arábie mohou region snadno uvrhnout do dalšího konfliktu, zvláště pokud Írán i přes mezinárodní sankce dokončí proces výroby své jaderné zbraně.

Již dnes je zřejmé, že je to pouze otázkou času, neboť disponuje dostatečným množstvím obohaceného uranu pro výrobu více než jedné takové zbraně. Na potenciální střet s Íránem se tak připravuje i Izrael, doposud jediná jaderná mocnost v regionu, pro nějž jaderný Írán znamená životní hrozbu.

Klíčovou roli opět sehraje postoj USA a americká ochota a připravenost v regionu vojensky zasáhnout. Operace proti Islámskému státu se v zásadě omezila jen na letecké údery, v případě rozsáhlejšího konfliktu za účasti Íránu vyzbrojeného jadernými zbraněmi však pouze částečné zapojení agresí nezastaví. USA sice v oblasti disponují značným množstvím leteckých a námořních základen, a to jak v okolí Perského zálivu na Arabském poloostrově, tak v samotném Turecku, bez nasazení amerických pozemních sil se ale jejich dosavadní spojenci budou muset bránit sami.

Izrael je na takovýto scénář připraven, s bojem za uhájení své existence má ostatně dlouholeté zkušenosti. Turecko je pak ve specifickém postavení. Je členem NATO, ale zároveň má své vlastní regionální zájmy a ambice, a to nejen na Blízkém východě, ale i na přilehlém jižním Kavkazu či ve východním Středomoří. S Íránem je schopno se pragmaticky dohodnout, přičemž napjaté vztahy mělo v uplynulých letech naopak se Saudskou Arábií. To se ale v posledních měsících změnilo. Obě země přistoupily k normalizaci vzájemných

vztahů, což výrazně posílí společnou frontu sunnitských států proti šíitskému Íránu a zároveň opětovně sblíží hlavní americké spojence v regionu.

| MARTINA HERANOVÁ

■ ■ ■ ■ ■ (5 votes, average: **2,80** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

•

Kelly napsal:

19/10/2022 (03:38)

To je neskutečně hloupý článek říkající, že státy jsou jak malé děti, nad kterými když nestojí velký bratr s klackem, tak se jenom hádají a rvou, to, co je tu napsáno, to je zvrácenost. Existuje tzv. OSN, kterému právě tento velká bratr s klackem brání, aby byl plně funkční, ten velká bratr, který parazituje na ostatním světě, je právě tím, kdo války mezi státy vyvolává a to ve svém vlastním ekonomickém zájmu. Něco podobně hloupého, jsem už dlouho nečetl. to musím říci.

Odpovědět